

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/115/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520203422
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1520203422.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. M., H. M. XX.XX.XXXX, toho času v ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny PEŤO, so sídlom: Prokopova 45, Bratislava, zastúpený kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov, matky: C. T., H. M. XX.XX.XXXX, R. S.: T. XX, C., toho času bývajúca na adrese: Krízové centrum REPULS, so sídlom: Budatínska 59/A, Bratislava a otca - F. M., H. M. XX.XX.XXXX, R. S.: C.-S., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, priechinok 72, 918 65 Trnava, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22. júna 2020, č. k. 20P/117/2020 - 10, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22. júna 2020, č. k. 20P/117/2020 - 10 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V zo dňa 22. júna 2020, č. k. 20P/117/2020 - 10 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým F. M., a zároveň aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by jej súd zveril maloletého F. M., H.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti a to až do času zrušenia ústavnej starostlivosti. Zároveň matka žiadala, aby súd otca maloletého M. F. zaviazal platiť výživné vo výške 50,- € mesačne k rukám matky. Konanie vo veci samej je vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 20P/110/2020.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že matka svoj návrh odôvodnila tým, že nad maloletým F. bola rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 17P/247/2016 zo dňa 21.09.2016 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny PEŤO, Prokopova 45, Bratislava z dôvodu, že starostlivosť nevládala, nemala finančné prostriedky a vhodné bývanie a od rodiny nemala žiadnu podporu. Počas celého obdobia sa o maloletého zaujímala, vyživovací povinnosť si plní. Dňa 30.10.2019 sa jej narodila dcéra Z., s ktorou bývala v KC Brána do života. Aktuálne býva v KC Budatínska 59/A, Bratislava i s maloletou dcérou a synom Lukášom, ktorého má nepretržite od 06.03.2020 na hosťovskom pobyte. Zabezpečuje jeho starostlivosť, učila sa s ním počas uzatvorenia školy a spolu majú vytvorený veľmi dobrý vzťah, maloletý si už nevie predstaviť, že by sa mal opäť vrátiť späť do centra. Návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti konzultovala s centrom, krízovým strediskom a kurátorkou, ktorá vedie spis maloletého. Vzhľadom na to, že sa matka dlhodobejšie osvedčila pri starostlivosti o dcéru a syna F., prehodnotila svoj celý život a chce, aby F. vyrastal s ňou i so sestrou. Pre deti má vytvorené podmienky, chce aby žili ako rodina. Nakoľko je maloletý dlhší čas v ústavnej starostlivosti, podáva aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby mohol byť v čo najkratšom termíne vyradený z ústavnej starostlivosti, kde zbytočne blokuje miesto pre ďalšie dieťa. Otec sa o maloletého dlhodobo nezaujíma, viac rokov je vo výkone trestu odňatia slobody.

3. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu vec zistil, že na súde prvej inštancie je na návrh matky vedené konanie pod sp. zn. 20P 110/2020 o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým F., v ktorom súd doposiaľ meritórne nerozhodol. Ďalej bolo zistené, že rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 21.09.2016 č.k. 17P 247/2016 -30 súd nariadil nad maloletým F. ústavnú starostlivosť v Detskom domove PEŤO so sídlom v Bratislave, Prokopova 45 a rodičov zaviazal povinnosťou platiť na výživu maloletého sumu 50,- € mesačne. Súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým z dôvodu, že za závažnú prekážku brániacu rodičom v starostlivosti o dieťa považoval ich osobnostnú výbavu, v dôsledku ktorej nie sú schopní poskytnúť maloletému ani elementárnu opateru, a ktorá ich ako rodičov v plnej miere diskvalifikovala a spôsobila, že prípadným ponechaním dieťaťa v starostlivosti niektorého z nich - odhladnuc od ich nezáujmu o syna - by došlo k priamemu ohrozeniu nielen zdravého vývoja dieťaťa, ale aj jeho zdravia. Sociálna anamnéza maloletého odôvodňovala konštatáciu, že absencia rodičovskej zodpovednosti, prístup k plneniu si rodičovských povinností voči nemu, spôsob života, prioritné uspokojovanie vlastných potrieb na úkor dieťaťa a dlhodobý nezáujem vytvoril F. primerané životné podmienky, sú závažnými prekážkami na strane rodičov, ktoré im bránia v starostlivosti o neho. Otec bol dokonca právoplatne odsúdený za zločin priamo súvisiaci s maloletým a matka, aj keď jej štát poskytol pomoc prostredníctvom krízového strediska, kde mala možnosť za pomoci sociálnych pracovníkov nadobudnúť patričné rodičovské zručnosti, uprednostnila svoj doterajší nezodpovedný spôsob života. Za takejto situácie bola sanácia rodinného prostredia bezpredmetná a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým nevyhnutné. Rodičia starostlivosť o maloletého nevykonávajú od 7.2.2013, keď bol maloletý predbežným opatrením súdu prvej inštancie zverený do starostlivosti starého otca zo strany otca a jeho manželky po tom, ako ho dňa 01.02.2016 našli s evidentnými známkami týrania v uzamknutom byte bez dozoru inej osoby v čase, keď mal jeho opateru zabezpečovať otec, keď rodičia maloletého spoluzítie ukončili ešte v roku 2012. Vtedajší zdravotný stav maloletého si vyžiadal jeho hospitalizáciu. Podľa údajov starého otca a jeho manželky mali byť rodičia maloletého drogovovo závislí. V súvislosti s uvedeným bol otec vzatý do väzby a rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.6.2013, sp.zn. 4T/58/2013, bol uznaný vinným zo zločinu odloženia dieťaťa a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní tri roky, a zároveň mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Po zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a jeho manželky, sa matka domáhala zverenia F. do svojej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník odporučil maloletého zveriť do starostlivosti matky len predbežným opatrením, lebo správa sociálneho zariadenia, v ktorom sa v tom čase zdržiavala, nebola pre ňu až taká priaznivá a považoval za potrebné situáciu ešte sledovať, preto rozhodol súd len o dočasnom zverení maloletého do matkinej starostlivosti formou predbežného opatrenia. V konečnom dôsledku matka návrh na zverenie Lukáša do svojej osobnej starostlivosti zobrala späť s tým, že nemá pre neho vytvorené podmienky (v sociálnom zariadení už nebývala). Následne bol F. predbežným opatrením bezodkladne umiestnený do detského domova. Kolízny opatrovník v súvislosti s jeho návrhom na uvedený procesný postup súdu oznámil, že matka starostlivosť o maloletého v krízovom stredisku nevládala, nebola schopná uhrádzať náklady za bývanie, nedodržiavala pokyny a predpisy zariadenia, opúšťala zariadenie a F. ponechávala bez dozoru. V čase rozhodovania súdu o ústavnej starostlivosti prejavovala o neho záujem len občasnými návštevami v detskom domove, s pracoviskom kolízneho opatrovníka nespolicovala. Záujem o maloletého zo strany otca nebol žiadny.

4. Súd prvej inštancie ďalej v rámci skutočného stavu zistil, že rozsudkom zo dňa 07.03.2013, č.k. 20P 30/2013-72 súd prvej inštancie zveril maloletého Lukáša do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom Z. M. B. Q. M. (starý otec zo strany otca a jeho manželka) a každému rodičovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Rozsudkom zo dňa 15.02.2016, č.k. 17P/224/2015-51 tunajší súd zrušil na návrh manželov M. ich spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť maloletého a uznesením zo dňa 15.02.2016, č.k. 17P/224/2015-48 predbežným opatrením dočasne zveril F. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal výživným 50,-€ mesačne. Uznesením zo dňa 29.06.2016, č.k. 17P/224/2015-68 bolo zastavené konanie o návrhu matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému v dôsledku späťvzatie návrhu, čo matka odôvodnila tým, že pre maloletého nemá vytvorené podmienky. Uznesením zo dňa 30.06.2016, č.k. PPom 22/2016-7 súd na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava predbežným opatrením bezodkladne umiestnil maloletého do Detského domova PEŤO, Prokopova 45, Bratislava.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 324 ods.1, § 325 ods.1, § 329 ods.1 CSP § 2 ods. 1, § 366 CMP a vecne tým, že rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa

21.09.2016 č. k. 17P 247/2016-30 je nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, maloletý F. je od 06.03.2020 na hosťovskom pobyte u matky, otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody. Od 03.06.2020 matka s oboma maloletými deťmi žije v Centre pre deti a rodiny REPULS. Zo správy o výkone ústavnej starostlivosti je zistené, že k dátumu podania správy (t.j. k dňu 30.01.2020) mala matka nového partnera, stále bydlisko nemala, striedala bydliská v rámci ubytovní, dňa 30.10.2019 porodila dcéru Z., pred pôrodom mala rozpory s partnerom, s ktorým čakala dieťa, ocitla sa na ulici a referát jej zabezpečil bývanie v Krízovom centre Brána do života. F. absolvoval prípravny ročník pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska 3 bez problémov a dobrým prospechom. V školskom roku 2019/2020 navštevuje 1. ročník. Na hodinách pracoval, ale mal problémy s pozornosťou, sústredením a disciplínou. Pri príprave na vyučovanie potrebuje nad sebou neustály dozor. Matka zintenzívnila návštevy, pravidelne si ho brala k sebe na ubytovňu. Lukáš je na ňu mimoriadne naviazaný a referát sa snaží o sanáciu matky, pracuje s ňou v rámci stretnutí prípadovej konferencie, ale zastabilizovať ju sa podarí vždy len na krátke obdobie. V rámci plánu práce s rodinou sa uskutočnila prípadová konferencia, kde sa pristúpilo k rozšíreniu styku F. s matkou (vyberanie v piatok zo školy a v nedeľu odovzdávanie do detského domova), aby sa matka naučila zodpovednosti za syna a otestovala svoje možnosti dlhodobejšej starostlivosti o dieťa, ktoré má záujem prevziať do osobnej starostlivosti. Krízové centrum s návštevami a pobytom maloletého súhlasilo, na sanácii rodinného prostredia spolupracujú. S matkou je potrebné dôsledne pracovať na rodičovských zručnostiach, finančnej gramotnosti, lebo tieto základné vlastnosti nemala kde nadobudnúť, sama vyrastala v nefunkčnej rodine. Na základe uvedeného navrhoval ponechať maloletého v ústavnej starostlivosti, čo sa v danej situácii javí ako najvhodnejšia forma náhradnej starostlivosti.

6. Zo správy Detského domova PEŤO n.o. doručenej súdu prvej inštancie dňa 05.02.2020 vyplýva, že maloletý počas prázdnin opísal pracovníkom centra, že matka droguje a aj to, ako si drogu pripravuje. Bol svedkom konfliktov prebiehajúcich medzi matkou a jej partnerom, po poslednom výstupe partnera sa matka presťahovala do krízového centra, kam za ňou F. dochádza na víkendy. Počas školského roku maloletý na hodinách pracuje, má problémy s pozornosťou, sústredením, disciplínou, pri príprave na vyučovanie potrebuje individuálny prístup, vychovávateľka musí sedieť pri ňom a pracovať s ním. Je nedôsledný, pri vykonávaní úloh potrebuje neustály dohľad a upozorňovanie, musí byť neustále zamestnávaný, lebo ak sa na neho nedohliada, vymýšľa. Absolvoval aj psychiatrické vyšetrenie. Napriek tomu, že ho opakovane pripravovali na návrat k matke, zostal v detskom centre. Matka porodila dieťa, s ktorým je v krízovom centre, snaží sa o obe deti starať, hoci opakovane v starostlivosti zlyháva pri zabezpečovaní základných potrieb. Napríklad spokojne Lukáša nepošle do školy, lebo sa jej nechce vstávať. Centrum pre deti a rodiny PEŤO je pripravené pokračovať v príprave dieťaťa na návrat k matke, ale má obavu, že len čo matka stratí dohľad zo strany centra, dostane sa do finančnej tiesne, pretože nebude schopná pracovať pri dvoch malých deťoch. Navyše, ak príde matka o strechu nad hlavou, za ktorú nemusí platiť, je predpoklad, že sa dostane pod psychický tlak a skĺzne znova k drogám.

7. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že v danom prípade ide o dieťa vo veku deväť a pol roka, ktoré navštevuje prvý ročník, je nad ním nariadená ústavná starostlivosť, je na hosťovskom pobyte u matky, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vykonáva sanáciu rodinného prostredia maloletého. Vzhľadom na konanie matky existuje obava, že zlepšenie jej prístupu k F. a jej vôľa prevziať starostlivosť o neho nemusí zvládnuť, ak nebude pod dohľadom všetkých inštitúcií, ktoré jej teraz kvôli nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým vypomáhajú. Na základe uvedeného súd prvej inštancie apeloval na matku, aby v pozitívnom trende pokračovala, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mala na zreteli záujem svojich maloletých detí. Súd zdôraznil, že si uvedomuje, že najlepšia starostlivosť pre dieťa je milujúca náruč matky, ale musí ísť o stabilné a bezpečné prostredie pre dieťa. To, že takéto podmienky má matka naozaj vytvorené, že zvládne starostlivosť o dve maloleté deti a ako sa vyrovná s finančnými otázkami, matka súdu riadne neosvedčila. Uvedené je možné preskúmať iba vykonaním riadneho dokazovania vo veci samej, ktoré prekračuje rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie matke odporučil, aby naďalej prijímala odbornú pomoc, ktorá je jej poskytovaná a zastabilizovala svoje rodinné pomery, aby mohol súd v konaní vo veci samej jej návrhu vyhovieť. Čo sa týka časti návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia určením výživného na maloleté dieťa, táto časť jej návrhu nespĺňa v čase rozhodovania súdu o tomto návrhu podmienky podľa § 366 CMP, nakoľko ústavná starostlivosť nad maloletým F. nie je zrušená, a teda návrh matky v tejto časti nie je dôvodný.

8. V rámci svojho odôvodnenia súd prvej inštancie konštatoval, že inštitút neodkladného opatrenia predpokladá absenciu vážnejších pochybností o potrebe a dôvodnosti jeho uplatnenia. Keďže dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia musí byť zjavná zo samotného návrhu na jeho nariadenie, resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať výstižný popis skutočností objasňujúcich stav a pomery účastníkov v čase rozhodovania súdu a tieto tvrdenia musia byť riadne osvedčené. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu, čo sa, v danom prípade s ohľadom na matkou ponúkané dôkazy, nestalo. Súd prvej inštancie súčasne dal do pozornosti, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia splnené neboli. V konaní vo veci samej súd prvej inštancie vykoná potrebné dokazovanie a až na základe výsledkov dokazovania, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia, rozhodne. Maloletý je v kontakte s matkou nielen na víkendovom pobyte, ale matke je umožňovaný aj dlhodobý pobyt maloletého v jej domácnosti. Navyše takto je matka neustále pod kontrolou zariadenia, ktoré musí dbať na bezpečnosť maloletého, čo s ohľadom na obsah poručenských spisov (matka v minulosti, aj keď jej štát poskytol pomoc prostredníctvom krízového strediska, kde mala možnosť za pomoci sociálnych pracovníkov nadobudnúť patričné rodičovské zručnosti, uprednostnila svoj dovtedajší nezodpovedný spôsob života pred starostlivosťou o maloletého) je aj naďalej potrebné.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podala matka maloletej v zákonnej lehote odvolanie, pričom v rámci podaného odvolania uviedla, že svoj návrh podávala z dôvodu, že od 6.3.2020 má syna v nepretržitej starostlivosti formou hosťovského pobytu. Riadne sa oňho, ako aj o jej druhé dieťaťa - maloletú dcéru Z. stará a podniká všetky potrebné kroky na vytvorenie čo najlepších životných podmienok pre ich rast a duševný vývoj. Za účelom zabezpečenia vhodného a stabilného bývania pre jej deti dňa 30.6.2020 podala žiadosť o nájom obecného bytu na hlavné mesto, ako aj žiadosť o poskytnutie prechodného ubytovania v ubytovni KOPCANY. Matka v rámci podaného odvolania uviedla, že dňa 11.2.2020 podala na príslušný súd návrh na ÚPP k jej maloletej dcére. S otcom jej dcéry už uzavrela rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec dcéry zaviazal prispievať na jej výživu sumou 150,- € mesačne. Aj napriek skutočnosti, že dohoda z dôvodu prevencie proti šíreniu COVID-19 nebola ešte schválená súdom, otec dcéry si plní vyživovaciu povinnosť riadne a včas. Pre navýšenie príjmov rodiny si aktívne hľadá zamestnanie. V súčasnosti si našla brigádu - upratuje obchodné priestory. Pracovný úväzok je zatiaľ len na niekoľko hodín mesačne, nakoľko zabezpečuje starostlivosť o obe jej deti. V čase výkonu práce jej s deťmi pomáha matka otca jej dcéry pani D.. Jej súčasný príjem predstavuje sumu 550,- € mesačne. Matka uviedla, že si je vedomá jej zložitej finančnej situácie, preto sa snaží vytvárať si aj úspory na pokrytie nepredvídaných výdavkov. Jej súčasné úspory sú vo výške 150,- €. Poukázala na to, že syn počas celého školského roka školu riadne navštevoval, nevynechal ani jeden školský deň. Zvládli aj zložitú situáciu počas tzv. koronakrízy, kedy vyučovanie neprebiehalo štandardným spôsobom. Tvrdenie, že „spokojne nepošlem syna do školy lebo sa matke nechce vstávať“ považuje za nepreukázané. Jej tvrdenie potvrdzuje aj synovo vysvedčenie, v ktorom počet vymeškaných hodín predstavuje 0. Matka ďalej uviedla, že syn je na ňu citovo silno naviazaný. Jeho silný citový vzťah k jej osobe potvrdzujú aj posudky Centra pre deti a rodinu PEŤO a Centra pre deti a rodiny REPULS. Nevie si ani predstaviť, že by neboli spolu každý deň. Pre syna a dcéru je schopná vytvoriť stabilné a bezpečné prostredie, bez akéhokoľvek strádania. Matka ma za to, že toto tvrdenie za posledné mesiace aj preukázala. Spokojnosť jej detí je pre ňu prioritou a urobí všetko pre to, aby boli spokojné a šťastné. Súd svojím rozhodnutím nebral do úvahy záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a matkou. Odmieťa tvrdenie, že zverením syna do jej starostlivosti by došlo k ohrozeniu jeho zdravia a rozvoja. O syna sa stará nepretržite od 6.3.2020. Počas celej doby t.j. už 4 mesiace nedošlo k žiadnym jej pochybeniam, ohrozeniu zdravia alebo rozvoja jej syna. Matka ďalej uviedla, že neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Okresný súd Bratislava V vyvodil jej neschopnosť postarať sa o syna na základe správy z Detského domova PEŤO, n. o. zo dňa 5.2.2020 t. j. zo správy, ktorá bola viac ako 4 mesiace stará a neodzrkadľovala aktuálnu situáciu ich vzťahov a schopnosti matky postarať sa o syna. Rozhodnutie bolo taktiež opreté o jej psychickú, finančnú nestabilitu a neschopnosť postarať sa o syna z dávnej minulosti z roku 2013. Súd prvej inštancie sa v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení opieral o neaktuálne informácie o jej osobe a jej

schopnosti postarať sa o syna. Má zato, že súd prvej inštancie z vyššie uvedených dôvodov nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí. Na základe vyššie uvedených skutočností žiada, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 22.06.2020 č.k. 20P/117/2020, zrušil a nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloletý F. M., narodený dňa XX.X.XXXX do času zrušenia ústavnej starostlivosti zverí do starostlivosti matky C. T., H. X.XX.XXXX. Súčasne žiadal, aby súd uložil otcovi maloletého F. M. H. XX.XX.XXXX povinnosť predbežne prispievať na výživu maloletého F. M., H. M. XX.X.XXXX sumou vo výške 50,- € mesačne k rukám matky.

10. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

11. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne a právne správne potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

12. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

13. Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý Lukáš má deväť a pol roka, navštevuje prvý ročník, je nad ním nariadená ústavná starostlivosť a to konkrétne rozsudkom zo dňa 21.09.2016 č. k. 17P 247/2016-30, pričom od 06.03.2020 je na hosťovskom pobyte u matky, otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody. Od 03.06.2020 matka s oboma maloletými deťmi žije v Centre pre deti a rodiny REPULS. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vykonáva sanáciu rodinného prostredia maloletého. Matka spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj návrh vo veci samej, a preto na súde prvej inštancie pod sp.zn. 20P/110/2020 je vedené konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým Lukášom, v ktorom súd doposiaľ meritórne nerozhodol.

18. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

19. Odvolací súd v otázke dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúceho sa zrušenia ústavnej starostlivosti a dočasného zverenia maloletého matke udáva, že v danom prípade absentuje pre prípad nariadenia tohto neodkladného opatrenia bezodkladnosť úpravy pomerov, ktorá je pre nariadenie tohto neodkladného opatrenia bezpodmienečná. Inak povedané, maloletý F. sa toho času reálne nachádza v starostlivosti matky, ktorá sa momentálne snaží zabezpečovať všetky jeho potreby. Táto „náprava“ matky je pre maloletého F. veľmi významná a odvolací súd nepochybuje o tom, že matka sa toho času o maloletého F. vzorne stará, zabezpečuje jeho potreby, pričom maloletý je na matku citovo naviazaný. Momentálna priaznivá situácia však automaticky neznamená, že v danej veci je potrebné takpovediac „zakročiť“ prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, kopírujúceho vec samú. Inak povedané, tak, ako už v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, v danej veci bude potrebné prostredníctvom realizácie dokazovania (nie iba na základe tvrdenia) preveriť skutočnosti tvrdené matkou, a výsledky dokazovania zohľadniť v rámci konania vo

veci samej. Pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa názoru odvolacieho súdu absentuje potreba bezodkladnosti úpravy pomerov, nakoľko maloletý je reálne v starostlivosti matky, prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava sa realizuje sanácia rodinného prostredia, pričom v prípade, že matka tvrdené skutočnosti v konaní pred súdom v rámci dokazovania preukáže, tieto skutočnosti budú zohľadnené v rámci rozhodnutia vo veci samej. Uvedené znamená, že dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia za daného stavu absentuje, nakoľko absentuje potreba bezodkladnosti úpravy pomerov (maloletý F. je síce formálne v ústavnej starostlivosti, ale reálne je v starostlivosti matky), pričom skutočnosti tvrdené matkou tak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v rámci podaného odvolania budú predmetom dokazovania vo veci samej, a preto súd prvej inštancie správne návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods.1, 2 CSP).

20. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).